

Värmland / Säffle / Ölserud kyrkogård

Elias Johanssons familjegrav

Elias Johansson blev en driftig entreprenör och företagare. Han drev flera verksamheter och exempelvis startade han den första lanthandeln i Litsbol i slutet av 1800-talet. Han sålde affären till E.P Larsson 1901, som sen sålde den vidare till familjen Jaldenius 1924. Jaldenius drev lanthandeln ända fram till 1993.

Elias var även återförsäljare för lantbruksföretaget Kullberg & Comp. Katrineholm, som marknadsförde svensktillverkade lantbruksmaskiner. Han representerade ett företag som växte till att bli ett av Sveriges största handelsföretag runt 1910, med stor export och försäljningskontor i flera andra länder.

Elias sålde maskiner och redskap, bland annat slättermaskiner, räfsor, plogar och harvar och han var en av dem som såg till att lantbruket på Värmlandsnäs mekaniserades. Bland annat introducerade han den första så kallade självbindaren i trakten, en ny effektiv skördemaskin, som såldes till en gård i Averstad runt år 1900. Samtidigt bedrev han och Magdalena lantbruk och det ligger nära till hands att tro att det var Magdalena som skötte korna och stor del av arbetet i Knappa.

Familjen bodde på den så kallade Eliasgården i Knappa, med släkthanor från 1700-talet. Han och Magdalena fick fyra driftiga och handlingskraftiga barn. Den äldste sonen Torsten föddes 1879. Han lämnade Knappa tidigt, utbildade sig och arbetade som läkare på flera orter i Sverige. Torsten avled 1940 och var då verksam som provinsialläkare i Krylbo.

Näste son David, född 1883, tog först över jordbruket. Han blev sen handelsidkare som sin far, av exempelvis gravvårdar och cyklar. David var också mycket motorintresserad och var den förste i Knappa som köpte en personbil; en Studebaker. När David bildade familj flyttade han från Knappa till Göteborg och köpte där en fastighet i centrala staden och blev hyresvärd.

När David flyttade från Knappa i början av 1930-talet, blev det Elias och Magdalenas tredje son Carl Eliasson, född 1889, som tog över egendomen. Elias avled kort därefter och Carl fick då hjälpa sin mor Magdalena, som då var över 80 år. Även Carl trivdes bättre med att göra affärer än att arbeta med jordbruk. Han arrenderade ut marken, startade också en lanthandel och var även nämndeman och kyrkvärd samt engagerade sig politiskt. I femtioårsåldern, 1941, gifte sig Carl med sin kusin Hanna Edgren från Gaperhult och flyttade hem till henne.

Elias och Magdalenas yngsta barn hette Lydia och hon föddes 1892. Hon gifte sig med Axel Johansson från Valdersrud. De flyttade in till Säffle i början av 1920-talet och fick två söner. Maken Axel blev dock sjuk och dog när barnen var små. Som änka blev Lydia också entreprenör, som sin far, och startade ett hotell i Säffle. Hennes söner Carl och Bror, som båda kallade sig Edgren efter sin mormor, blev också företagare och började som pionjärer tillverka jukeboxar i Säffle redan år 1949 (Edgrens mekaniska verkstad).

Elias avled 3 okt 1931 och Magdalena två år senare, 28 feb 1933. Elias Johanssons släktgård arrenderades ut till olika grannar och såldes till slut efter över 300 år i slakten. Den gamla mangårdsbyggnaden från "Rike Jans" tid på 1700-talet revs då den var dåligt underhållen och idag återstår den gamla ladugård, som Elias och Magdalena byggde samt en liten minnesskylt vid tomtgränsen invid landsvägen i Knappa.

Bilderna föreställer förutom gravplatsen:

Huset i Knappa (Från Gods och Gårdar, del II sydvästra delen, år 1944).

Elias och Magdalena Johansson.

Elias och Magdalena med sina tre yngsta barn.

Av Katarina Edgren Marsh i samarbete med Lydias barnbarn Thomas Edgren och även godkänt av Torstens barnbarn Anders Edgren. 29 april 2020.

.
.
.